

कर शिक्षा पुस्तिका

आर्थिक ऐन, २०७९ द्वारा प्रदान गरिएका छुट तथा सहूलियतसम्बन्धी पुस्तिका



नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

आन्तरिक राजस्व विभाग

करदाता सेवा कार्यालय श्रीनगर

श्रीनगर, सल्यान

कर शिक्षा पुस्तिका

आर्थिक ऐन, २०७९ द्वारा प्रदान गरिएका करछुट, सहूलियत तथा सुविधासम्बन्धी व्यवस्था

तपाईंले तिर्ने करमा कति प्रतिशत छुट दिइएको छ?

■ पूर्वानुमानित आय विवरण (डे०१) बुझाउने करदाताले तिर्नुपर्ने कर

- ➡ पूर्वानुमानित कर विवरण बुझाउने करदाता (वार्षिक रु. ३० लाखसम्म वा आय रु. ३ लाख हुने करदाता) अर्थात् डे०१ आय विवरण बुझाउने करदाताका लागि आ. व. २०७८/७९ मा निम्नबमोजिम छुट दिइएको-

क्र. सं.	कुन क्षेत्रमा सञ्चालित व्यवसाय?	वास्तविक कर (रु.)	छुट प्रतिशत	छुट रकम	तिर्नुपर्ने जम्मा रकम
१	गाउँपालिका क्षेत्रमा	२,५००/-	७५%	१,८७५/-	६२५/-
२	नगरपालिका क्षेत्रमा	४,०००/-	७५%	३,०००/-	१,०००/-
३	महानगर/उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा	७,५००/-	७५%	५,६२५/-	१,८७५/-

■ कारोबारका आधारमा आय विवरण (डे०२) बुझाउने करदाताले तिर्नुपर्ने कर

- ➡ आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को आय विवरण पेस गर्दा वार्षिक रु. ३० लाखभन्दा माथि र रु. १ करोडभन्दा तलको कारोबार गरेका अथवा वार्षिक रु. १० लाखसम्म आय भएका करदाताले डे०२ विवरण भर्न पाउने व्यवस्था छ।
- ➡ आ. व. २०७८।०७९ मा डे०२ विवरण पेस गर्ने करदाताका लागि ५०% कर छुटको व्यवस्था छ।

करको दायरामा आउनेलाई कर, शुल्क तथा ब्याज मिनाहा हुने

- कुनै व्यक्तिले विगतमा कर लाग्ने आयार्जन गरेको तर अर्जित आयमा कर नबुझाएको भए त्यस्ता व्यक्तिले स्थायी लेखा नम्बर लिई आ. व. २०७५/७६, २०७६/७७ र २०७७/७८ (३ आर्थिक वर्षको मात्र) को आय विवरण र सोबापत लाग्ने न्यूनतम कर बुझाएमा बाँकी शुल्क र जरिवाना मिनाहा हुने।
- यसरी आय विवरण र कर दाखिला गरेमा सोभन्दा अधिको सम्पूर्ण कर दायित्व मिनाहा हुने।
- द्रष्टव्य : यो सुविधा २०७९ पौष मसान्तसम्म मात्र पाइने।

मिसम्याच स्किम/सुविधासम्बन्धी व्यवस्था

- आ. व. २०७७/२०७८ सम्मको कारोबार घोषणा गर्दा वास्तविक कारोबार अङ्क फरक परेको भएमा वास्तविक कारोबार अङ्क घोषणा गरी फरक परेको बिक्री रकमको १.५% कर दाखिला गरेमा करदाताले घोषणा गरेको हदसम्म कर अन्तिम हुने।
- कारोबार अङ्कको घोषणामा फरक परी २०७९ जेठ १४ सम्म आयकरतर्फ संशोधित निर्धारण र मू.अ.क. तर्फ कर निर्धारण भई बक्यौता बाँकी रहेका करदाताका हकमा कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको १.५% दाखिला गरेमा सोही कर अन्तिम हुने।
- मिसम्याचका कारण कर कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण भई मुद्दा मामिलामा रहेका करदाताले मुद्दा फिर्ता लिई कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको १.५% कर दाखिला गरेमा थप दस्तुर, जरिवाना र शुल्क मिनाहा हुने।
- द्रष्टव्य : यो सुविधा २०७९ चैत्र मसान्तसम्म कायम रहने।

संयुक्त उपक्रम (ज्वाइन्ट भेन्चर) करदातालाई बक्यौता मू.अ.क. छुटसम्बन्धी विशेष व्यवस्था

- मू.अ.क. मा दर्ता रहेको संयुक्त उपक्रमले २०७८ चैत्र मसान्तसम्म बुझाउनुपर्ने मू.अ.क. विवरण र मू.अ.क. रकम नबुझाएको भए बुझाउन बाँकी मू.अ.क. विवरण, मू.अ.क. रकम र ५०% ब्याज बुझाएमा बाँकी जरिवाना, थप दस्तुर र बाँकी ब्याज मिनाहा हुने।
- मू.अ.क. विवरण बुझाइसकेको तर कर दाखिला गर्न मात्र बाँकी रहेको करदाताले बक्यौता कर र ब्याज ५०% बुझाएमा थप दस्तुर र बाँकी ब्याज मिनाहा हुने।
- द्रष्टव्य : यो सुविधा २०७९ पौष मसान्तसम्म कायम रहने।

अन्तःशुल्क इजाजतपत्रवालालाई बक्यौता अन्तःशुल्क छुटसम्बन्धी विशेष व्यवस्था

- स्वयम् निष्कासन प्रणालीमा आधारित इजाजतपत्रवाला करदाताले २०७८ चैत्र मसान्तको अन्तःशुल्क विवरण र अन्तःशुल्क दाखिला नगरेको भएमा सो विवरणबमोजिमको अन्तःशुल्क रकम र विलम्ब शुल्कबापतको ५०% रकम दाखिला गरेमा जरिवाना र बाँकी विलम्ब शुल्क मिनाहा हुने।
- विवरण बुझाइसकेका तर अन्तःशुल्क रकम दाखिला गर्न मात्र बाँकी रहेका करदातालाई समेत यो सुविधा प्राप्त हुने।
- द्रष्टव्य : यो सुविधा २०७९ पौष मसान्तसम्म कायम रहने।

ढुवानी साधनको भाडाबापतको खर्च कट्टीसम्बन्धी विशेष व्यवस्था

- ढुवानी सेवा प्रदायक व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालनका लागि आ.व. २०७७/७८ मा स्था.ले.नं. नभएका प्राकृतिक व्यक्तिबाट ढुवानीका साधन भाडामा लिई उक्त भाडाबापत भुक्तानी गर्दा बीजक (बिल) नभए तापनि भुक्तानी गरिएको भाडाबापतको रकम सो आय वर्षको करयोग्य आय गणना गर्दा खर्च कट्टी गर्न पाउने।
- ढुवानी साधनको भाडाबापतको भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरेको हुनुपर्ने।
- यो सुविधा आ.व. २०७७/७८ मा मात्र लागु हुने।

अनिवार्य रूपमा विद्युतीय बीजक जारी गर्ने गरी तोकिएका थप करदाताहरू

- आ. व. २०७७/७८ वा २०७८/७९ मा मूल्य अभिवृद्धि कर तथा आय विवरणमध्ये कुनै एक आ.व. को कारोबार रकम रु. १० करोडभन्दा बढीको जुनसुकै वस्तु तथा सेवाको कारोबार गरेका करदाताहरू (तर कारोबारको प्रकृतिअनुसार उपभोक्ता/ग्राहकलाई प्रत्यक्ष रूपमा बीजक जारी नगर्ने बैङ्क/वित्तीय संस्थाजस्ता निकायको कारोबारका हकमा यो व्यवस्था लागु नहुने)
- बक्स अफिस प्रणालीमा आबद्ध भएका सम्पूर्ण सिनेमा हलहरू (काठमाडौँ उपत्यकाबाहिरका समेत)
- २०७९ श्रावण १ देखि कार्यान्वयन गर्नुपर्ने/भएको।

आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०७५/११/२९ को सूचनामा तोकिएका देहायका करदाताहरूलाई विद्युतीय बीजक जारी गर्ने कार्यमा निरन्तरता

- वार्षिक रु. ५ करोडभन्दा बढीको होटल, रेस्टुरेन्ट तथा चमेना गृहका साथै इन्टरनेट सेवा प्रदायक (ISP) को कारोबार गरेका करदाता।
- वार्षिक रु. १० करोडभन्दा बढीको कारोबार गरेका डिपार्टमेन्टल स्टोर, मार्ट र फ्लोरिड तथा फर्निचरको कारोबार गरेका करदाता।
- बक्स अफिस प्रणालीमा आबद्ध काठमाडौँ उपत्यकाभित्रका सिनेमा हलहरू।

विद्युतीय बीजकसम्बन्धी अन्य व्यवस्था

- जुनसुकै करदाताले अनुमति लिई स्वेच्छाले विद्युतीय बीजक जारी गर्न सक्ने।
- विद्युतीय माध्यमबाट बीजक जारी गर्ने करदाताले विभागमा सूचीकरण गरिएका विद्युतीय उपकरण तथा सफ्टवेयरहरू मात्र प्रयोग गर्नुपर्ने।
- विभागमा सूचीकरण गरिएका विद्युतीय बीजक सफ्टवेयरहरूको सूची विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिने।
- विद्युतीय बीजकसम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको।

अन्य संशोधित व्यवस्था

- आयमा कट्टी गर्न पाइने जीवन बिमाको सीमा रु ४० हजारसम्म बढाइएको। (यसअगाडि रु. २५ हजार रहेको)
- सरकारी कार्यालयले अनिवार्य W-PAN लिई अनिवार्य E-TDS गर्नुपर्ने।
- चार पाङ्ग्रे सवारी साधन खरिद गर्न प्यान अनिवार्य गराइएको।
- गैरबासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा विगत १२ महिनामा रु. २० लाखभन्दा बढीको करयोग्य विद्युतीय कारोबार गरेमा मू.अ.क. मा अनिवार्य दर्ता हुनुपर्ने।

प्राकृतिक व्यक्ति (रोजगारी) को आयका लागि करको नयाँ स्ल्याब(आ.व. २०७९/८० देखि लागु)

एकल प्राकृतिक व्यक्तिका लागि	दम्पती प्राकृतिक व्यक्तिका लागि
सुरुको ५ लाखसम्म – १%	सुरुको ६ लाखसम्म – १%
५ लाखदेखि ७ लाखसम्म – १०%	६ लाखदेखि ८ लाखसम्म – १०%
७ लाखदेखि १० लाखसम्म – २०%	८ लाखदेखि ११ लाखसम्म – २०%
१० लाखदेखि २० लाखसम्म – ३०%	११ लाखदेखि २० लाखसम्म – ३०%
२० लाखभन्दा माथि – ३६%	२० लाखभन्दा माथि – ३६%
द्रष्टव्य : एकलौटी (व्यक्तिगत) फर्मको आय, पेन्सन आय, निवृत्तभरणकोष र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा सुरुको १% कर नलाग्ने।	

सूचना प्रविधिमा आधारित कारोबारलाई प्रोत्साहनसम्बन्धी विशेष व्यवस्था

कुनै बासिन्दा व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०७९।०८० मा Business Programming Outsourcing, Software Programming, Cloud Computing जस्ता सूचना प्रविधिमा आधारित सेवासम्बन्धी कारोबार गरी सोबापत विदेशी मुद्रा आर्जन गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई आ. व. २०७९।८० मा विदेशी मुद्रामा प्राप्त गरेको आयमा करयोग्य आयको १% मात्र कर लाग्ने।

सहकारी लाग्ने करको दरमा बढोत्तरी

करछुटबाहेकको कारोबार गर्ने सहकारीलाई आ. व. २०७९।८० को आय/कर विवरणको करयोग्य आयमा देहायबमोजिम कर लाग्ने:

- गाउँपालिका क्षेत्रमा :- कर छुट
- नगरपालिका क्षेत्रमा :- ७.५%
- उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा :- १०%
- महानगरपालिका क्षेत्रमा :- १५%

(यसअघि उक्त दर क्रमशः ५%, ७% र १०% थियो।)

दण्ड/सजाय/जरिवानासम्बन्धी व्यवस्था

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ मा भएका दण्ड/सजायसम्बन्धी व्यवस्था

कसुरको विवरण	जरिवाना/सजाय
दर्ता नभई कारोबार गरेमा वा दर्ता हुन कर अधिकृतले दिएको आदेश पालना नगरेमा	प्रत्येक पटक रु. २० हजार
करपाटी नराखेमा	रु. २ हजार
बीजक जारी नगरेमा	रु. १० हजार
बीजक नलिएमा	रु. १ हजार
दर्ता नभएको व्यक्तिले कर उठाएमा	१००%
कारोबारको लेखा नराखेमा	रु. १० हजार
कारोबार निरीक्षण गर्दा अवरोध गरेमा	रु. २० हजार
विद्युतीय बीजक (ई-बिलिङ) सम्बन्धमा विभागले जारी गरेको कार्यविधि पालना नगरेमा	रु. ५ लाख
कर विवरण पेस नगरेमा (महिना समाप्त भएको २५ गतेभित्र पेस गरिसक्नुपर्ने)	रु. १ हजार वा लाग्ने करको ०.०५% प्रतिदिन
झुट्टा लेखा राखेमा/फर्जी बीजक जारी गरेमा/अन्य झुट्टा कागजात तयार पारेमा	कर बिगोको १००% जरिवाना वा ६ महिना कैद वा दुवै सजाय

आयकर ऐन, २०५८ मा भएका व्यवस्था दण्ड/सजायसम्बन्धी व्यवस्था

- ऐन वा ऐनअन्तर्गत बनेको नियमको कुनै व्यवस्थाको पालना नगर्ने व्यक्तिलाई रु. ५ हजारदेखि रु. २५ हजारसम्म जरिवाना लाग्ने (दफा ११९क.)
- झुट्टा वा भ्रमपूर्ण विवरण पेस गरेमा (जानी जानी गरेमा घटी कर रकमको ५०% र नियतवश गरेमा १००% जरिवाना शुल्क) (दफा १२०)
- मतियारलाई १००% जरिवाना शुल्क लाग्ने (दफा १२१)

मदिरा ऐन, २०३१ र अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा भएका व्यवस्था

इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा बिक्री वा सञ्चय गरेमा रु. ५ हजारदेखि रु. १५ हजारसम्म।

कुन व्यवसाय गर्नेले कस्तो करपाटी राख्ने?

विवरण	करपाटीको प्रकार	कैफियत
मू.अ.क. मा दर्ता भएका करदाताले	हरियो पृष्ठभूमिमा सेता अक्षर	लम्बाइ/चौडाइ : ३०*१० सेमि
मू.अ.क. लाग्ने वस्तुको कारोबार गर्ने तर मू.अ.क. थ्रेसहोल्डभन्दा तलको कारोबार गर्ने करदाताले	पहेँलो पृष्ठभूमिमा काला अक्षर	लम्बाइ/चौडाइ : ३०*१० सेमि
मू.अ.क. नलाग्ने वस्तु (कर छुट) को मात्र कारोबार गर्ने करदाताले	सेतो पृष्ठभूमिमा राता अक्षर	लम्बाइ/चौडाइ : ३०*१० सेमि

सम्पर्क-सूत्र

- ❖ कार्यालय सम्पर्क नम्बर: ०८८-४००१६४ (कार्यालय प्रमुख/कर अधिकृतको कार्यक्षेत्र)
- ❖ कार्यालय प्रमुख/कर अधिकृत: ९८५७८२७९८६ (कार्यालय प्रयोजनार्थ मोबाइल नम्बर)
- ❖ सूचना अधिकारी: ९८५७८२७८८६ (कार्यालय प्रयोजनार्थ मोबाइल नम्बर)
- ❖ Email: tso-srinagar@ird.gov.np
- ❖ फेसबुक आइडी: करदाता सेवा कार्यालय सल्यान
- ❖ फेसबुक पृष्ठ: करदाता सेवा कार्यालय, श्रीनगर, सल्यान
- ❖ भाइवर नम्बर: ९८४७३७५१७५
- ❖ व्हाट्सप नम्बर: ९८४७३७५१७५